Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*. în Budapesta: *A. V. Goldbergero, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România si străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 281. Braşov, Mercurĭ, 20 Decemvre 1895.

Pornirea cea mai nouă.

Braşov, 19 Decemvre v.

Este fórte întristător, că multe din cele ce se petrec în sînul nostru şi ce ating interese însemnate ale partidului nostru naţional, trebue să le aflăm mai întâiŭ din foile unguresci. Aceste adeseorĭ le scot chiar din diarele române de dincolo, pe carĭ le primesc regulat, pe când noi nu le primim, afară de unul două, fiindu-le retras debitul postal pe teritoriul statului ungar.

Astfel am aflat şi despre secuestrarea „Tribunei" din partea d-lui Dr. Raţiu, pentru o pretensiune, ce-o are faţă cu ea, mai întâiŭ din foile unguresci.

„Tribuna", adevěrat, că într'unul din numerele sale ultime, respundênd la faimele colportate de foile maghiare, se silesce a reduce afacerea pendentă la tribunalul civil din Sibiiu numai la o „afacere de drept privat", fără de „nicĭ o însemnătate naţională." Dér fapte, ce nu se pot tăgădui, şi la a cărora cunoscinţă am ajuns ulterior şi noi, ne arată, că nu este aşa şi că divergenţa, ce s'a iscat între preşedintele comitetului şi deţinětorii actuali ai „Tribunei" este de-o natură mult mai gravă şi atinge interese însemnate ale partidului nostru.

Acésta ni-au indicat'o nu numai faimele respândite prin diaristică, dér mai vêrtos şi ciudatul conventicul din Braşov, la care au acurs tot numai prietenĭ personalĭ ai actualilor redactorĭ ai „Tribunei" şi care, precum s'asigură, sĕ se fi ocupat serios cu cestiunea, ca Dr. Raţiu sĕ fiă delăturat, deóre-ce vederile lui nu se mai unesc cu acele ale d-lor Mangra, Russu-Şirianu, Slavicĭ, Brote, Albini, carĭ dau şi adĭ direcţia la „Tribuna."

Cum-că în adevĕr se tractézĕ în casul de faţă de ceva mai mult, decât de-o „afacere simplă de drept privat", cetitorii noştri se pot convinge dintr'un articul apărut în „Gazeta Poporului" din Bucuresci dela 16 (28) Decemvre a. c. şi intitulat „Tribuna."

Acest articul, deşi nu este subsemnat de nimenĭ, nu póte lăsa nicĭ o îndoiélă asupra originei şi a autorilor lui, mai ales décă vom avé în vedere, că este, în acelaşĭ numĕr al „Gazetei Poporului", susţinut printr'o scrisóre semnată de S. Albini, care se ocupă de aceeaşĭ cestiune, adecă de causele secuestrării „Tribunei", şi că acestei scrisorĭ i-a premers cu-o di mai înainte o scrisóre „lămuritóre" a lui Eugen Brote.

Mai mult însĕ ne vom lămurì asupra originei acelui articul, décă ne vom reaminti, că în iérna anului 1894 d-l Ioan Slavicĭ, fost director al „Tribunei", a scris în „Corespondenţa Română", — diar politic, ce-'l scosese el în Bucuresci şi care a rĕposat după o esistenţă de câteva lunĭ — un articul cu aceeaşĭ tendenţă, în acelaşĭ spirit şi sub acelaşĭ titlu, atribuindu-şĭ şie-şĭ şi cătorva amicĭ ai sĕi, carĭ p'atuncĭ erau persóne şi mai obscure ca acuma, meritul esclusiv, de-a fi ridicat la noi în Ardeal „spiritul naţional" şi de-a ne fi învĕţat sĕ facem politică înaltă şi „chibzuită".

Facem acéstă constatare, nu pentru-că am avé obiceiul de-a căuta cu luminarea pe cei ce scriu articole politice, ca sĕ judecăm ceea ce scriu nu după valórea obiectivă, ci după preocupaţiunĭ personale. Nu este obiceiul nostru, repetăm, de-a procede ast-fel, dér de astă-dată suntem nevoiţĭ a pune în relief pe cei ce au dat informaţiunĭ în casul de faţă fóiei bucurescene, ca sĕ se scie, că noi nu putem da nicĭ o vină „Gazetei Poporului", décă, în credinţa de-a folosi causei nóstre, a dat loc unui articol, care judecat după adevĕrata lui valóre nu este decât un pamflet la adresa partidului naţional român de dincóce de munţĭ.

Căcĭ ce póte fi alta, când se susţine fără de nicĭ un încungiur şi fĕră de nicĭ o genă, că Ioan Slavicĭ, cu adjutanţii sĕi dela „Tribuna", a fost acela, care a „imprimat „politicei naţionale" dela noi „timbrul sĕu" şi că el a fost acel năsdrăvĕn politic, care a salvat poporul român din Ardeal şi din Ţéra ungurescă de „nisce conducĕtorĭ, carĭ, prin acţiunile şi purtarea lor compromiteau causa naţională, conducêndu-se de principiul, că Românii nu au nicĭ un viitor şi nicĭ n'au sĕ-l caute."

Ce póte fi alta décă nu o insultă aruncată în faţa partidului nostru naţional, când i-se impută bĕtrânului preşedinte al comitetului acestui partid o atitudine şi o procedere atâta de nedémnă şi de puerilă într'o afacere seriósă şi de interes public, şi când se suspiţionéză intenţiunile sale?

„Lămuririle", ce le dă articolul amintit publicat în „Gazeta Poporului" şi carĭ, după ce le-ai cetit, te lasă într'o nedumerire şi zăpăcélă şi mai mare, plus că te revoltă prin cinismul lor, nu pot fi întrecute decât numai de „lămuririle", ce le publică „Tribuna" de adĭ şi carĭ între tóte pamfletele, câte au vĕdut de doi-spre-dece anĭ lumina dilei în colónele acestei foi, este de sigur cel mai miserabil, cel mai cutezat şi impertinent.

Dér despre acésta, cea mai nouă încercare stilistică a lui Ioan Slavicĭ — căcĭ stilul şi multe altele îl trădéză — vom trata, după ce vom comunica cuprinsul „lămuririlor" din cestiune.

Eată articolul, din „*Gazeta Poporului*" dela 16 (28) Noemvre, despre care vorbim mai sus şi care a fost publicat, ca rĕspuns la unele faime rĕspândite de foile opoziţionale cu privire la secuestrarea „Tribunei":

„TRIBUNA"

S'a vorbit fórte mult şi s'au spus fórte multe în timpul din urmă despre valorosul diar român din Sibiiu, a căruia sechestrare din partea d-lui Dr. I. Raţiu a emoţionat dureros pe cea mai mare parte din lume. Credem că este bine sĕ arătăm clar cum stau lucrurile într'adevĕr cu acéstă sechestrare, în speranţa că ast-fel vom ajuta la mai grabnica limpedire a situaţiunii, pe care nisce fabricanţĭ de intrigĭ şi rĕspânditorĭ de calomnii cércă s'o încurce şi s'o facă inextricabilă prin machinaţiunile lor.

„Tribuna" a apărut la 1884 şi a eşit în contradicere cu voinţa comitetului naţional de pe atuncĭ, care ţinea sĕ scótă dênsul un diar politic. „Tribuna" a fost resultatul preocupărilor ce născuse în câţĭva tinerĭ deprimarea spiritelor în Ardeal şi Ungaria, în urma acţiunilor politice ale comitetului de pe atunci, séu, mai precis, a lipsei de acţiune a comitetului.

Fundatorii, „Tribunei" au fost următorii şése tinerĭ românĭ: d-nii Aurel şi Eugen Brote, Ioan Slavicĭ, Ioan Bechnitz, D. Barcian şi D. Comşa.

Ideia fundamentală care-i călăuzea la întemeiarea diarului şi care i-a condus în lupta lor de atuncĭ până adĭ a fost: *ridicarea spiritului naţional* între Românĭ prin acţiunĭ energice, dér legale, prin stăruinţa asupra dreptelor revendicărĭ ale Românilor cu speranţa într'o finală împăciuire, care sĕ resolvéscă cestiunea română pe temeiul unei monarchii habsburgice puternice, care sĕ fiă de altă parte radim şi pentru regatul român. Tot de-odată ei rĕspingeau dela sine cu energiă politica iredentistă, şi acéstă respingere au avut ocasiunea sĕ şi-o manifesteze în mod public şi luminos la 1886, când d-l Secăşeanu şi cei-lalţĭ trimeseserĕ peste munţĭ cunoscutul manifest tipărit cu litere roşii.

Dela 1884 până adĭ „Tribuna" a trecut prin fórte multe greutăţĭ. Grupul de tinerĭ care o fundase nu s'a descuragiat

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Mănăstirea Putna.

(Urmare).

Faptele până aci arătate, şi anume: întâiŭ, fundaţiunea cea bogată, cu care dotă Ştefan cel Mare mănăstirea Putnei, alcătuind o avere atât de însemnată, pe cât de însemnat este şi *beneficiul* ei, — beneficiu nu numai pentru biserica gr. or. bucovineană şi credincioşii sĕi, ci şi pentru toţĭ Bucovinenii, fără deosebire de confesiune*); a doua, dispunerea marelui Domnitor, ca atât el, cât şi membrii familiei sale sĕ fiă înmormêntaţi acolo, în mănăstirea Putna: aceste fapte, dicem, atribue mănăstirei Putna o superioritate morală peste tóte mănăstirile, şi încă nu numai peste cele din Bucovina, ci şi peste cele din România, ba şi din alte ţĕrĭ, — ér pe noi ne îndatoresc sĕ studiăm mai cu de-amĕnuntul, cine a fost acel mare bărbat, nu numai ca principe domnitor al Moldovei, dêră în tótă însĕmnătatea sa şi în motivele faptice ale acestei însĕmnătăţĭ.

Toţĭ istoricii nepreocupaţĭ spun, că principele Moldovei, Ştefan, care odihnesce în mănăstirea Putnei, primì numirea meritată de: „*cel Mare*", din causă, că în secolul XV, în care a trăit, a jucat şi împlinit în Europa un rol de tot mare, binefăcĕtor, glorios şi efectiv *pentru creştinătate şi civilisaţiune*.

Acéstă afirmaţiune, care se basézĕ pe motive firme şi nerĕsturnabile, vom documenta-o pe scurt, dêră, după părerea nóstră, pe deplin suficient.

După cum se scie, regatul învecinat al Poloniei, mai ales pe timpul domniei lui Ştefan cel Mare, nu prea era afabil principatului Moldovei. Tocmai din causa acésta vom cita mai întâiŭ pe *Dlugos***), istoricul apreţiat de toţĭ savanţii, care ca Polon, din regatul Poloniei, judecă pe Ştefan cel mare cu bună sémă imparţial. Acest Dlugos în opul sĕu „Historia polonică" (de Ştefano Voievoda) dice:

O, virum admirabilem, heroicis Du-

*) Fondul gr. or. dă pe an 80,000 fl. pentru tóte şcólele din ţéră, fără considerare la confesionalitatea lor, afară de acésta contribuirĭ concurenţiale, ce le mai dă pentru tóte şcólele poporale de prin comune, carĭ şcóle aşişderea nu sunt confesionale. Şi trec aceste contribuirĭ peste 20,000 fl. pe an. Apoi în anul 1859 a dat Statului un milion florinĭ ca ajutor în resbelul cu Italia, 50,000 pentru spitalul catolic din Ierusalim, 150,000 Voivodinei ca ajutor după devastările bisericelor din resbelul civil din 1848—1849, şi pentru câte mai alte scopurĭ, nu ortodoxe séu confesionale dă séu mai bine se iau din fondul ortodox şi până astădĭ. — *Aut.*

**) Despre acest Dlugos, contimporan al lui Ştefan cel Mare, un bărbat ingenios şi devotat patriei sale, căruia de către regele sĕu fură încredinţate misiunĭ fórte grele şi importante, a scris historiograful Bernard Chodzko în „Nouvelle Bibliografique Generale", a fraţilor Didot, următórea schiţă biografică:

„Il consacra vingtcinq ans de travail à son principal ouvrage, et comme témoignage de son impartialiţé, il le soumit à la critique des professeurs de l'Université de Cracovie. Il passe tout en revue: le roi, les magistrats les plus élevés, les citoyens, le clergé paraissent devant lui comme, devant un tribunal... Et c'est à cause de cette sincérité, que son ouvrage est resté en manuscrit deux cens trente-et-un ans. *Il est le premier, qui alt donne* a l'histoire un caractére de vérité".

Pe românesce:

„El jertfi douĕ-decĭ şi cincĭ de anĭ la lucrarea sa principală şi, ca dovadă de nepărtinirea sa, el o supuse la critica profesorilor Universităţii din Cracovia. El trece tóte în revistă: regele, magistrăţii cei mai înalţĭ, cetăţenii apar înaintea lui ca înaintea unui tribunal.... Şi din causa acestei sincerităţĭ, opera sa a rĕmas în manuscris douĕ sute trei-decĭ şi unul de anĭ. El e cel dintâiŭ, care a dat istoriei un caracter de adevĕr".

nici faţă cu bănuelile calumniόse ale protivnicilor, nici faţă cu loviturile Ungurilor, şi şi-a urmat cu hotărîre acţiunea întreprinsă. Ei au avut fericirea sĕ vadă, ca urmare a luptei ce duceau, strîngêndu-se în jurul lor şi al diarului lor tot mai mulţi aderenţi din popor, până când au ajuns sĕ imprime politicei naţionale timbrul lor şi sĕ vadă „Tribuna" proclamată diar al partidului, al naţiunii, în anul 1890.

Bine întărită prin situaţiunea nouă, ce-şi crease prin propria sa vrednicia, „Tribuna" a sciut sĕ facă din anii 1891—94 o epocă de culminaţiune a politicei sale.

Numai cu ajutorul ei şi al întrepizilor ei luptători s'a putut salva poporul de nisce conducĕtori, carî prin acţiunile şi purtarea lor compromiteau causa naţională, conducêndu-se de principiul că Românii n'au nici un viitor şi nici n'au sĕ-l caute. D-l Babeş şi cei-lalţi fiind înlăturaţi, tinerii fundatori ai Tribunei, ajungênd arbitri ai situaţiunii politice, puseră în fruntea comitetului naţional pe Dr. I. Raţiu, care de mai mult timp se desinteresase de greutăţile luptei. Graţie acţiunii fundatorilor *Tribunei*, ajunşi la cârma afacerilor naţionale, s'a putut îndeplini şi vechia şi importanta idee politică a ducerii memorandului la monarch. Ce a urmat de atunci se sciă de către toţi.

Fundatorii „Tribunei" organisaseră institutul tipografic şi diarul ca societate pe acţiuni. Cele mai multe acţiuni fuseseră subscrise de către ei şi amicii lor politici. In 1888, patru ani după întemeiarea „Tribunei", d-l Al. Mocioni subscrise şi d-sa un numĕr de acţiuni şi intră astfel între conducĕtorii diarului; fundatorii „Tribunei" credeau bine sĕ atragă în cercul lor de acţiune tόte elementele ce se puteau spera ca bune de luptă în folosul mişcărei naţionale. In 1891 d-l Mocioni a plecat din comitetul de administraţiune al Institutului, şi prin retragerea acţiunilor sale, a provocat lichidarea Institului şi a pus un moment în cumpĕnă esistenţa „Tribunei". D-l Mocioni intrase la „Tribuna" cu rezerve şi a eşiit dela „Tribuna" cu intenţia de a rĕsturna tόtă acţiunea, ce ea o făcuse.

Lichidarea Institutului tipografic putea face sĕ trécă „Tribuna" în cine scie ce mâni séu o putea chiar face sĕ disparā. Deja Ungurii se bucurau prin presa lor, că s'a terminat cu epoca „Tribunei". Atunci foştii fundatori ai diarului au impus óre-cum unuia dintre ei, d-lui Eugen Brote, îndatorirea de-a mântui situaţiunea şi i-au cerut sĕ ia asupra sa Institutul şi „Tribuna".

In 1893 d-l Eugen Brote a trebuit sĕ părăsêscă Ardealul şi s'a stabilit la Bucuresci. D-sa rĕmăsese însĕ proprietarul diarului. In combinaţiunile politice ale guvernului trecut a intrat, pe la sfîrşitul acelui an, necesitatea ca d-l Brote sĕ părăsêscă proprietatea. S'au început atunci presiuni guvernamentale de aici asupra όmenilor de dincolo şi, curênd după ce a făcut unele legături cu d-nii Tache Ionescu şi N. Filipescu, d-l Dr. I. Raţiŭ a cerut însuşi dela d-l Brote sĕ lase altcui-va diarul. Intr'acelaşi timp, guvernul unguresc suspendase fóia. Cu tόte că 'i-se făcuseră două oferte de cumpĕrătóre a diarului, d-l Brote, cedând ideei d-lui Dr. Raţiŭ şi celorlalţi, a stăruit însĕ ca diarul sĕ trécă în proprietatea comitetului naţional.

Indată ce însĕ acest comitet a perdut posibilitatea de a se representa ca persónă de drept înaintea legilor, susţinerea „Tribunei" în formă de proprietate privată a fost încredinţată d-lui Liviu Albini, om în care şi fostul comitet şi d-l Brote aveau deplină încredere.

Când osândiţii în procesul Memorandului au fost graţiaţi şi au eşit din temniţă, d-l Dr. I. Raţiu a pus d-lui L. Albini alternativa: sĕ facă o cesiune de drept lăsându-i lui *personal* proprietatea institutului şi diarelor, séu sĕ plătéscă o sumă de 19.500 florini.

Pe ce temeiŭ?

Când d-l L. Albini fusese introdus ca proprietar al institutului şi al diarelor, d-sa dăduse un act *fictiv*, prin care recunóscea, că ar datori sub anumite condiţiuni 19.500 fl. d-lui Dr. Raţiu, care dăduse în schimb un alt act, fórte *real* acesta, recunoscênd, că d-sale nu i-se datoresce acéstă sumă.

In virtutea acelui act fictiv ridică d-l Dr. Ioan Raţiu pretenţiunile sale. Cum era firesc, d-l L. Albini, cunoscêndu-şi datoria de a salva nu numai situaţia materială, ci şi independenţa diarelor naţionale, a refusat sĕ le satisfacă. Atunci d-l Dr. I. Raţiu s'a adresat tribunalelor şi a obţinut dela ele, până la judecarea acestui diferend de ordine civilă, un sechestru asigurator.

Etă cum stau lucrurile. Sechestrul a fost pus în diua de 6 (18) Noemvre. Mulţi l cunoscusem de îndată; dér am credut bine sĕ tăcem, fiă pentru-că speram o aplanare a neînţelegerii, fiă pentru-că procesele civile ale όmenilor de dincolo nu presinta un deosebit interes pentru cei de aci. Alt-fel au credut însĕ calumniatorii şi bârfitorii, carî au vrut s'arunce, cu acest prilej, cu tină în unii din cei mai buni Români.

E trist.

In legătură cu acest articul a mai apărut în acelaş numĕr al „*Gazetei Poporului*" sub titlul „Incă o lămurire în cestiunea naţională" o scrisóre subsemnată de *Sept. Albini*, (numit în introducere „secretarul comitetului naţional de dincolo") în care acesta între altele dice cu privire la secuestrare:

„In cât privesce afacerea sechestrării Tribunei, cred că nici d-l Dr. Ioan Raţiu nu va susţine, că a făcut acest pas de témă, că amicii mei şi eu vom abusa de „Tribuna" pentru a suprima mişcarea naţională. O cred cu atât mai mult, cu cât este absurd a presupune, că d-l Dr. Ioan Raţiu a recurs contra nóstră la ajutorul tribunalelor unguresci, pentru-ca sĕ ne împiedice. cu acest ajutor, de a ne împăca cu Ungurii. Sechestrarea „Tribunei" constitue în tot casul o dovadă *că în comitetul naţional nu mai esistă vechea armonia şi unitate de vederi*: causele divergenţelor ivite sunt însĕ cu totul altele şi sper, că în scurtă vreme se vor da tόte la lumină. De-ocamdată mĕ mărginesc a arăta, că conflictul n'a fost provocat din partea nóstră, că n'am dat noi prilej sĕ se producă, şi nici nu puteam da, după ce „tribuniştii", contra cărora a început d-l Dr. Ioan Raţiu acéstă regretabilă acţiune, sunt aceia carî au promovat mişcarea naţională peste munţi şi au purtat luptă în cele mai grele timpuri fără concursul d-lui Dr. Ioan Raţiu."

CRONICA POLITICĂ.

— 19 Decemvre.

„*Budapester Tageblatt*" afirmă a fi informat, că în 27 c. şi alaltăeri s'au născut viue desbateri în clubul partidei guvernamentale asupra **articolului de Crăciun** al contelui Apponyi. O mică parte dintre cei presenţi, toţi membri ai aşa numitei clică tiszaistă, sĕ fi fost de părere, că nici într'un cas sĕ nu se priméscă propunerea lui Apponyi. Cea mai mare parte a partidei, din contră, e de părere, că guvernul şi partidul guvernamental numai şi-e însuşi şi-ar strica prin respingerea propunerilor lui Apponyi, de-óre-ce partida liberală printr'un astfel de fapt ar dovedi, că ea desconsideră celea mai primitive concepte de drept şi lege. In fine numitul diar dice, că br. Banffy de sigur va atinge în vorbirea sa dela anul nou tema sulevată de contele Apponyi, şi nu va fi neinteresant a afla, că óre urmeză ministrul preşedinte curentului majorităţii séu al minorităţii din partidul guvernamental.

*

Din incidentul conflictului anglo-american, cunoscutul scriitor rus *Belomor* publică în diarul „*Grasdanin*" un articol, în care îşi desvóltă tema sa de predilecţia, că adecă **Rusia** are neapĕrată necesitate de a-şi crea *o mare flotă de incrucişători.* „Anglia" dice autorul articolului „nu este de loc în stare de-a causa ceva daună Americei, şi ori cât de mari puteri posede, totuşi nu e în stare sĕ bombardeze ţĕrmurii Statelor-Unite. Acestea însĕ din contră pot sĕ bată pe tόte mările, năile de comerciu englese şi pot astfel nimici pe duşman. Décă Anglia îi va face acum concesiuni republicei nord-americane, atunci îşi va descoperi prin acésta partea slabă, şi în casul acesta nu va mai fi nici o îndoială despre modul, cum va trebui sĕ-şi întrebuinţeze Rusia bugetul ei de marină". In fine d-l Belomor produce tot felul de dovedi, că panţeratele n'au nici o valóre pentru Rusia, ci ei îi trebuesc neapĕrat încrucişătóre.

Apponyi şi mileniul.

In legătură cu revista nóstră din numĕrul de ieri, privitóre la propunerea de pace a lui Apponyi, aducem astădi pasagiile mai marcante din articolul sĕu de Crăciun din cuvênt în cuvênt. Etă-le:

„Basa esistenţei nóstre de o miiă de ani este libertatea constituţională, dreptul naţiunei de aşi conduce ea însa-şi destinele. Acestea însĕ printr'un grad de volnicie şi arbitriu al puterei, ca şi care n'am cunoscut până acuma, se prefac într'o minciună perpetuă. O parte a naţiunei, adecă minoritatea din parlament, e împedecată de-a gusta drepturile constituţionale; chiar autorităţile, a căror chiămare ar fi sĕ esecute legile şi sĕ supravegheze ca acelea sĕ fiă strict observate, *calcă în picióre legile, şi acum cu viclenia, acum cu putere volnică, ba câte-odată chiar şi cu crudime îi răpesc cetăţenului drepturile sale legale.* Nu esistă nici un remediu legal contra acestui fapt, şi înzadar am apelat până acum la iubirea de dreptate a majorităţii... E deci de mirat, că în luptele nóstre politice domineză vocea urei, a neîmpăcărei?

Dér discordia între politiciani e încă o mică parte a rĕului; mai fatală este influinţa ce o esercită *incălcările de drept ale organelor oficiose* asupra respectului de legi şi asupra patriotismului masselor poporului. *Neutra, Stampfen, Giratt!* Ce fel de învĕţături sĕ tragă massele — şi mai ales massele *slovace* — dela aceste eminente academii de drepturi şi academii de stat? Sĕrmanul popor sufere, şi ascultă şi mai departe de autorităţile sale, dér de ce? Pentru-că *cu cóse şi cu ciomage nu se póte opune puşcilor-Mannlicher.* Motiv moral de-a asculta nu mai póte avé, dér are frică, şi acésta mereu cresce. După astfel de esperienţe ar fi ridicol a mai vorbi de stimă şi iubire.

Astfel se clătină puterea morală a naţiunei, astfel dispare sub domnia acestor elemente simţul solidarităţii naţionale, şi în locul ei se vîrĕsce rĕsboiul civil în inimi. Inaintea ochilor massei se usurpă şi *se nimicesce Majestatea legilor*, concepte de drept se confundă în capetele όmenilor simpli, *patria se schimbă într'o temniţă, autorităţile 'i se par a fi tirani şi representanţi ai dreptului pumnului, faţă* cu care ei aşteptă momentul, când vor apuca sĕ fiă mai tari.

---

cibus, quos tantopere admiramur, nihilo inferiorem, qui sub nostra aetate, tam magnificam victoriam *inter Principes mundi primus ex Turco retulit!* Meo juditio dignissimus, cui *totius mundi* Principatus et imperium et praecipue *munus* Imperatoris et Ducis contra Turcum, comuni Christianorum consilio consensu et decreto, aliis Regibus et Principibus catolicis in *desidium* et voluptates aut in bella civilia resolutis, commiteretur".

Pe romănesce:

„O, bărbat vrednic de tόtă admirarea, întru nimic mai inferior, decât ducii eroici, pe cari noi atât îi admirăm, care a raportat în timpurile nóstre cel dintâiŭ *între principii lumci* o victoriă atât de măreţă asupra Turcilor; după judecata mea, este el cel mai vrednic, căruia sĕ 'i-se încredinţeze stăpânirea şi împĕrăţia întregei lumi şi mai ales *sarcina* de Comandant şi Duce în contra Turcilor, cu înţelegerea, învoirea şi hotărîrea obştéscă a creştinilor, pe când ceialalţi regi şi principi catolici se istovesc în trăndăviă şi desfrênări, ori prin rescóle civile".***)

Ar fi de-ajuns, pentru a recunósce valórea morală a Principelui Ştefan cel Mare, şi numai cele citate din péna istoricului acestuia, între toţi savanţii renumit, şi de obştimea erudită prea apreţiat, care pe Ştefan cel Mare de bună sémă îl judecă imparţial. Ar fi de-ajuns, dicem, şi numai ceea ce spune péna acestui istoriograf în spirit şi în termini aprópe ditirambici despre Ştefan cel Mare, dér sĕ audim totuşi şi pe alt-cineva, căruia nici atâta imparţialitate cu bună séma nimeni nu-i va imputa, câtă póte ar fi óre-cine şi din óre-cari cause aplecat sĕ impute unui istoric renumit, însĕ profan, precum e renumitul Dlugos. Sĕ audim pe însu-şi *Capul întregei biserici catolice apusene*, pe *Papa Sixt al VI-lea*, aşişderea contimporan al Principelui Ştefan cel Mare, care pe la sfîrşitul seculului al XV-lea îi scrise acestuia între altele şi următórele:

.... „Propter tuam *excellentem virtutem* et praeclara in Republica crestiana merita"..

Şi apoi mai departe:

Res tuae contra infideles Turcos, communes hostes, *sapienter et fortiter* hactenus gestae, tantum claritatis tuo nomini *addiderunt*, ut in ore omnium sis et *consensu omnium* plurime lauderis".

Care pe românesce va sĕ dică:

„Pentru *escelentele tale virtuţi* şi meritele tale renumite în statul creştinesc"....

Şi mai încolo:

„Luptele tale contra Turcilor necredinciosi, duşmanii comuni, ce le-ai purtat tu până acuma cu atâtă *înţelepciune şi cu atâta vitejie*, au *mărit* (addiderunt) aşişdere într'atâta strălucirea numelui tĕu, în cât astădi eşti în gura tuturora şi de toţi lăudat".

Décă credem, că sunt de-ajuns cele ce am audit acum despre Ştefan cel Mare spre a dovedi însĕmnătatea lui cea mare şi rolul sĕu glorios, ce l'a jucat în Europa în seculul al XV-lea, urmeză clar, că şi *locul*, unde odihnesce acest bărbat glorios şi pentru întréga Europă bine meritat, merită şi reclamă aşişderea o vadă şi respectabilitate obştéscă şi deosebit de mare.

(Va urma).

***) Sultanul Mohamed II, care e de istoriă sciut, că a fost *spaima Europei*, când plecă cu o armiă mai de 200,000, mare parte ieniceri, va sĕ dică, după conceptele timpurilor de faţă, *Başibozucĭ asiatici*...., în ura şi orgoliul sĕu satanic în contra creştinismului, dise odată căpitanilor adunaţi în jurul sĕu: „Merg prin Viena, unde pe domul lui Ştefan am sĕ pun semi-luna, şi de-acolo voiŭ trece la Roma, unde pe alţarul bisericei S-tului Petru, catedralei supreme a lumei creştinesci, *am sĕ dau ovĕs calului meu*". Sumeţul barbar îşi făcuse însĕ socotéla fără — Ştefan cel Mare.

Şi pe acest succes al unei neasĕmĕnavere desvoltarĭ de puterĭ naţionale sĕ-l sĕrbăm noi cu *mare-plăcere, cu mare pompă şi cu mai mare sinamăgire?*

Intrégа pressă maghiară se ocupă cu enunciările de mai sus ale contelui Apponyi, şi „*Bud. Tagblatt*“ afirmă, că impresiunea pe care a esercitat'o articolul de Crăciun al lui Apponyi asupra opiniei publice, se póte asemĕna cu acea impresiune adâncă şi neperitóre, pe care a produs'o la timpul sĕu articolul de Pascĭ al lui Francisc Deak.

Ĕtă ce dice la cestiunea sulevată de Apponyi diarul „*Pesti Napló*“, diar care stă mai aprópe de guvern, decât de oposiţiă:

Stăm în preajma marei sĕrbărĭ a esistenţei nóstre naţionale de o miiă de ani, şi acéstă serbare voim s'o sĕvêrşim înaintea ochilor întregei lumĭ civilisate. Sĕ judecăm însĕ în mod nepreocupat.

Óre se potrivesce viéţa acésta publică dărăpănată cu serbarea milenară? Şi parlamentul acesta, al cărui cerc e greu de invective, este el un parlament potrivit pentru mileniu? Şi Ungaria acésta, — ai cărei fii de limbă ungară trăesc în duşmăniă şi se defăimézâ unii pe alţii, în loc aşĭ întinde mâna pentru suprimarea urei de naţionalitate; şi ai cărei fii de limbă ungară nu precugetă, că atuncĭ, când noi pretindem dela naţionalităţĭ respect faţă de naţiunea nóstră, trebue sĕ premergem cu esemplu bun — este acéstă Ungariă demnă şi în stare de-a reclama simpatiile şi stima streinătăţii? Nu trebue sĕ ne temem, că în faţa acestor raporturĭ publice, strĕinătatea va primi impresiunea, că Ungaria n'ar fi putut esista o miiă de anĭ între astfel de stări publice?

Astfel de întrebărĭ nu trebuesc evitate, şi de aceea nicĭ nu ne este permis a face recriminaţiunĭ. Inaintea nóstră zace un ofert concret. Cea mai mare potenţă a oposiţiei imbiă pace naţiunei. Şi condiţiunea, care se legă de acest ofert, nu póte fi numită nicĭ esagerată, nicĭ tirană. Noi din parte-ne susţinem, că respingerea propunerei de pace ar fi un nonsens logic şi o imposibilitate morală. Şi acéstă părere, întru cât scim, o nutresce şi „majoritatea majorităţii.“ Ce se ţine în fine de guvern, acesta nu póte dori un rĕsboiŭ, care ar degrada naţiunea, până când pacea imbiată e în stare sĕ preamărescă patria ungară, care esistă de o miiă de anĭ.

Croaţii şi pactul austro-ungar.

Acum au început şi Croaţii sĕ ia posiţiă faţă cu reînoirea pactului între Austria şi Ungaria. La invitarea camerei comerciale croate s'au întrunit dilele trecute representanţii bancelor locale din Agram într'o conferenţă, pentru de-a desbate special cestiunea *reînoirei privilegiului de bancă*, şi pentru de-a formula postulatele regatului Croaţia în acéstă direcţiune.

Postulatele sunt parte de natură politică, parte economică, şi sunt aprope congruente cu postulatele tot de acéstă natură formulate la timpul sĕu de regatul Boemiei.

Raportorul Milan *Kresicĭ* espuse punctul de vedere al camerei în acéstă cestiune, cetind un elaborat al camerei comerciale croate. Din acel elaborat estragem următórele:

Camera în principiu se declară *pentru* prolungirea privilegiului, dér — recomandă unele modificărĭ privitor la *posiţia de drept public şi economică a Croaţiei.* Amintitele modificărĭ se pot reasuma în următórele puncte:

1. Banca între graniţele croato-slavone sĕ funcţioneze în *limba croată* şi firma bancei de asemenea se se înprotocoleze în limba croată.

2. In directoriul băncei sĕ fiă şi sĕ aibă vot şi un *membru croat*, pe care sĕ-'l numéscă guvernul croat.

3. Bancnotele sĕ fiă provĕdute şi cu *text croat*.

4. Pentru bancnote, pe care banca le emite peste suma normată prin lege, sĕ se plătéscă o dare de 5%.

5. Filialele de bancă croate sĕ fiă împărtăşite de o *dotaţiune* mai mare ca până acum.

Punctele acestea au fost unanim primite de representanţii bancelor din Agram, şi pe lângă acestea ei hotărîră sĕ se mai înfiinţeze în Croaţia o a *treia filială* a băncei, şi adecă în *Semlin.*

SCIRILE DILEI.

— 19 (31) Decemvre.

Guvernul şi funcţionarii administrativĭ. Se scie, că după tóte probabilităţile, alegerile din acest an ale funcţionarilor administrativĭ vor fi cele din urmă, căcĭ în curênd are sĕ se întroducă administraţia de stat, după care funcţionarii comitatelor nu vor mai fi aleşi, ci *numiţi* din partea guvernului. „Pol. Corr.“ din Viena e informată, ca guvernul va numi funcţionarĭ tot dintre acei indivizĭ, carĭ au reeşit la alegerile de acum. Guvernul mai intenţionézâ apoi, după informaţiunile numitei foi, sĕ îmbunĕtăţéscă sórtea funcţionarilor administrativĭ în mod radical, mărindu-le salariile. In vederea acestora e uşor de înţeles, pentru-ce la recentele alegerĭ au fost scoşĭ din post şi dintre puţinii funcţionarĭ românĭ, câţĭ îi mai avem...

—o—

In pragul anului milenar. Cu sfîrşitul dilei de astădĭ, 31 Decemvre st. n., Ungurii serbézâ împlinirea miiei de anĭ dela venirea lor din Asia. Astădĭ după amedĭ la 4 óre s'au făcut în bisericele din Budapesta rugăciunĭ festive de mulţumită, ér în dorii dilei de mâne tóte clopotele din capitala ungară vor anunţa aurora anului milenar.

—o—

Reuniunea femeilor române din Zĕrneştĭ şi jur învită la balul ce se va arangia Marţĭ în 26 Decemvre st. v. (a doua di de Crăciun) în sala edificiului şcolar din Zĕrneştĭ. Inceputul la 8 óre séra. Preţul de întrare la bunăvoinţa P. T. publicului. In numele Reuniunei: Comitetul arangiator.

—o—

Sdrobită de tren. Vĕduva Maria Drăgănescu din comuna Şoimuş comitatul Aradului s'a dus în 26 l. c. între 5 şi 6 óre séra din Lippa la Şoimuş. Fiind întunerec nefericita femeiă n'a putut vedea trenul, care se apropia şi nicĭ maşinistul n'a vĕdut-o. Ast-fel când voi femeia sĕ trécă peste calea ferată, trenul în iuţimea sa a apucat'o şi a sdrobit'o în bucăţĭ.

—o—

Concert. Mâne, Miercurĭ în 1 Ianuarie 1896 va da musica orăşenéscă un concert în restauraţiunea Lauritsch (Redută). Inceputul la 8 óre. Intrarea de persónă 30 cr.

—o—

Societatea sodalilor românĭ din Braşov învită la *Producţiunea şi petrecerea colegială*, ce-o va da Lunĭ în 25 Decemvre v c. diua de Crăciun, în sala Hotelului Central „Nr. 1“. Inceputul la 7 óre séra. După producţiune urmézâ dans. Intrarea de persónă 80 cr. Bilete se pot căpĕta la D. D. Eremias, la Librăria Nicolae Ciurcu, la Casina română şi séra la cassă. Ofertele marinimóse se vor chita în public.

Programul: 1) Musica; 2) „Sânta di de libertate“, marş de N. Popovicĭ, esecutat de Corul Sodalilor; 3) „Tata şi fiiul“, dialog de I. Mureşianu, declamată de C. Voicu şi N. Loga; 4) „Hora Severinului“, esecutată de Corul Sodalilor; 5) Musica. Urmézâ apoi „Ginerile lui Hagi Petcu“, comedie în 2 acte de V. Alexandri. Persónele vor fi representate prin d-nii: G. Purcărea, I. Furnică, N. Grindu, I. Ardelean, d-şóra E. Balea, d-nii: G. Loga, C. Sibian, N. Stinghe, G. Căpăţină şi N. Ardelean.

—o—

Călindarul Plugarului pe an. 1896, redactat de d-l *I. Georgescu*, se póte căpĕta dela Tipografia „*A. Mureşianu*“ din Braşov cu preţul de 25 cr., (trimis cu posta 30 cr.) Dela 10 esemplare comandate de-odată, unul se dă rabat. E unul dintre cele mai bogate şi mai eftine călindare românescĭ, conţinênd material bogat atât economic, cât şi literar, fórte variat şi instructiv şi de petrecere. E întocmit anume pentru trebuinţele plugarilor, carĭ în acest călindar găsesc o călăuză credinciósă pentru tóte trebuinţele lor.

Dela comună.

Şedinţa din 30 Dec. 1895 se deschide de către primarul substitut cu împărtăşirea, că ministrul de interne, în urma deselor ursorii, *nu se află îndemnat a aproba statutul abatorului* nicĭ definitiv, nicĭ provisoric, până nu se vor termina unele pertractărĭ cu diferite ministerii.

Dr. Carl Lurtz întrébă pe primar, déсă nu află consult a aduce la cunoscinţa comunităţii conclusele esecutate şi neesecutate? — Primarul promite a veni cu o propunere în privinţa acesta.

Urmézâ ordinea dilei:

1) Se aprobă statutul despre manipularea banilor, carĭ întră la magistrat. După acest statut, primarul se dispensézâ de primirea şi manipularea banilor, punêndu-se acésta în sarcina amploiaţilor de cassă.

2) Cererea vĕduvei Iohanna Reinisch pentru un ajutor pe séma fiiului sĕu bolnav (alienat), se amână până când fisicul oraşului va da un raport despre starea bolnavului.

Punctele 3 şi 4 nu se pot pertracta, nefiind membri în numĕrul recerut de lege.

Mulţămită publică.

Rĕşnov, 17 Decemvre n. 1895.

D-nii *Papp Istvan & Fii*, proprietarĭ ai fabricei de postav din comuna nóstră, urmând frumosului obiceiu practisat de d-lor de câţĭ-va anĭ încóce, au dăruit şi în anul acesta o anumită cantitate de postav pe séma copiilor sĕrmanĭ, carĭ cercetézâ şcóla nóstră română. Subscrisul, încredinţat cu distribuirea materiei, îmĭ împlinesc plăcuta datorinţă de a esprima pe calea acésta deplină mulţămită generoşilor donatorĭ în numele celor 10 copile mai sĕrmane, carĭ s'au împărtăşit de darul d-lor. Cerul sĕ le rĕsplătéscă; ér ecoul plăcerei şi satisfacţiunei nevinovate sĕ stârnéscă în inima d-lor aceleaşĭ sentimente pentru fapta-le creştinéscă!

I. Teculescu,
presbiter.

DIVERSE.

Conservarea cărnei próspete. O descoperire epocală a făcut prof. Dr. Rudolf *Emeric* privitor la conservarea cărnei próspete. Amintitul profesor a proces fórte simplu. El a luat adecă un bou, o óie şi un porc, şi după ce le-a tăiat, fără a mai fi ele îmbucătăţite, le-a acăţat în apropierea unui cuptor încăldit. Carnea acestor animale fiind esaminată după timp de mai multe lunĭ s'a aflat de tot próspătă, aşa încât s'au putut pregăti din ea bucatele cele mai deliciόse. Mai mulţĭ colegĭ de ai profesorului Emeric au luat parte la prândurile, pe care acesta le-a dat, oferindu-le bucate pregătite din carnea conservată în modul amintit, şi aceia toţĭ au confirmat, că bucatele au fost fórte gustóse.

Entusiasm periculos. Maximilian Robespierre, unul dintre cei mai grozavĭ bărbaţĭ dintre teroriştii revoluţionarii francesĭ, ţinŭ odată la clubul Iacobinilor o vorbire despre libertate si egalitate şi despre drepturile şi datorinţele ómenilor. Insufleţirea, entusiasmul, carĭ urmară vorbirei, fură atât de marĭ, încât când oratorul cerŭ o cabriolетă spre a merge acasă, şépte tinerĭ deshămară caii şi voiră sĕ pórte în triumf, pe stradă, pe eroul dilei. Robespierre sări atuncĭ în sus şi ţinŭ poporului adunat o a doua vorbire despre drepturile şi *demnitatea* ómenilor, ordonà sĕ fiă arestaţĭ cei şépte tinerĭ, pentru-că au călcat în picióre libertatea omului, demnitatea lui, făcêndu-se vite de povară — şi de-órece ei pentru acésta nu mai meritau sĕ trăéscă, porunci sĕ fiă traşĭ înaintea tribunalului revoluţionar; toţĭ şépte fură condamnaţĭ la mórte. Istoriόra acésta e pe deplin adevĕrată, de ar fi însĕ chiar şi numai o anecdotă de necredut, totuşĭ ea caracterisézâ fórte nimerit pe bărbatul fanatic în aplicarea teoriilor sale, bărbat, care ca şi atâţia de tépa sa, a rĕsărit din pământul muiat în sânge al revoluţiunei.

Pescii şi îngheţul. Mulţĭ cred, că déсă urmézâ un îngheţ repede, pescii şi tóte fiinţele veţuitóre din rîurĭ se prăpădesc. Acésta însĕ nu este adevĕrat. Invĕţatul frances, Paul *Regnard*, a făcut de curênd o probă fórte interesantă în privinţa acésta. El puse într'un vas cu apă mai mulţĭ crapĭ şi lăsă apoi apa sĕ stea la frig, aşa că temperatura apei ajunse la punctul, unde începe sĕ îngheţe. Atuncĭ vĕdŭ, că crapii încep sĕ adormiteze şi că boturile lor se mişcă fórte încet. La un frig de două grade, pescii cădură într'un somn adênc, însĕ n'au îngheţat, ér când frigul a fost de trei grade nicĭ un semn de viéţă nu se mai vedea la pescĭ, dér nicĭ atuncĭ ei nu erau înţepeniţĭ. Acum începŭ puţin câte puţin sĕ încăldéscă apa şi atuncĭ vĕdŭ, că pescii numai decât începură a învia şi a înota, aşa că nu se vedea la ei nicĭ cel mai mic semn, că doră ar fi suferit. Acésta este o dovadă, că în mările polare, a căror temperatură nicĭ-odată nu scade sub un frig de 3 grade, trăesc fiinţe veţuitóre chiar şi când gerul e mai teribil.

Literatură.

A apărut fasciculul 12 al revistei de arte **„Allgemeine Kunstnachrichten“** cu un cuprins bogat şi instructiv. Acéstă revistă se estinde asupra tuturor ramilor artelor frumóse, şi e edată de Dir. Rud. Kaiser, cu concursul celor mai valoroşĭ scriitorĭ germanĭ, ca Brausewetter, Basedow, Dietz, Helm, Wartenegg, Wilbrandt, Polko, conte Stadion etc. Preţul abonamentului pe an 2 fl. 50 cr. Apare în fiăcare lună odată. Administraţiunea: Viena, VII, Zieglergasse 29.

*

In tipografia „A. Mureşianu“ din Braşov a apărut: **Povestirĭ economice** despre grădinărit, economia câmpului, vierit şi pădurit, de *Ioan Georgescu.* O carte fórte folositóre pentru plugarĭ, scrisă în stil uşor de priceput. Cartea are 136 pag. şi costă 25 cr. De vêndare la tipografia A. Mureşianu“ în Braşov, şi la librăria d-lui Nicolae Ciurcu, Braşov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Decemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	120.85
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	122.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	95.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ung. cu premii	150.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.25
Renta de hârtie austr.	99 55
Renta de argint austr.	99.65
Renta de aur austr.	120.90
Losurĭ din 860	145.50
Acţii de ale Băncei austro ungară.	997.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	398.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	357.50
Napoleondorĭ	9.60
Mărcĭ imperiale germane	59.32½
London vista	121.25
Paris vista	48.04½
Rente de coróne austr. 4%	99.45
Note italiene	44.10

Cursul pieţei Brașov.

Din 31 Decemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.51	Vênd.	9.53
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.57	Vênd.	9.60
Galbenĭ	Cump.	5.66	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	128.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.74	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Anunciurĭ
(inserţiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administratiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans."

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombre 1895.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05		8 05	2 15	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.25
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.25	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9 02	11.12		Szolnok		3.27		5.23	11.44	4.43
1.33	5.48	8.00	11 33	12.48		P. Ladány		1.19		3.46	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.12	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.26	8.43	11.32
3.58	7.15		2.06	2.20	pl.		sos.	10.44		2.19	8.38	11.17
4 38	7.43		3 03	2.50		Mezö Telegd		10.07		1.52	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3.26		Rév		9.30		1.26	7.46	10.08
5.43			4 06			Bratca		9.10				9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17		Ciucia		8.32		12.47	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54		12.17	6.39	8.37
8.07		5.05	6.24			Ghârbău		6.54				7.37
8 34	10.37	6.14	6 59	5 55	sos.	Clușiu	pl.	6.13		11.01	5.23	7.—
			Tr. mix.								tr. mixt	
8.49		11.10	8 40	6.11	pl.		sos.		5.45	10 45	4.48	6.45
9.06		11.32	9.08	6.27		Apahida			5.18		4.23	6.27
10.12		12 50	10 40	7.27		Ghiriș			3.53	9.23	3.—	5.21
10.42		1.25	11.25	7.50		Cucerdea			3.06	8.49	2.20	4.47
11.01		1.43	11 54			Uioara			2.48		2.—	4.31
11 09		1.52	12.04			Vinţul de sus			2.40		1.51	4.24
11.31		2.18	12.34	8.17		Aiud			2.11	8 23	1.23	4.03
11.48		2 40	1.—	8 33	sos.	Teiuș	pl.		1.45	8.06	12.54	3.42
12.25			1 40	8.38	pl.		sos.		1.10	7.59		2.49
12.52			2.17			Creciunel			12.39			2.24
1.06			2.35	9 09		Blașiu			12.24	7 30		2 10
1.37			3.14			Micăsasa			11.48			1.38
1.52			3.34	9.42	sos.	Copșa-mică	pl.		11.29	6 56		1.18
2.13			3 49	9.44	pl.		sos.		11.14	6 54		1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaș			10.55	6.41		12.46
3 04			4 48	10 22		Elisabetopol			10.21	6 20		12.16
3.40			5 27	10.51		Sighișóra		Numa vinerea comunică	9.42	5 53		11.39
4.03			6 10	11.12		Hașfalău			9.12	5.32		11.17
5 34			7.50	12.26		Homorod			7.45	4 27		10.02
6 12			8.30	12.58		Agoștonfalva			7.02	3.53		9.22
6.41			9.03	1 15		Apaţa			6.36	3.37		8.57
7.16	Tren de person.	Tren mixt	9.38	1.34		Feldióra			5.58	3 16	Tren de persón.	8.23
8.--			10.25	2.09	sos.	Brașov	pl.		5.08	2.45		7.43
	3.55	11.—		2 19	pl.		sos.	7.01	5.20	2.18	9.08	
	4 40	12.26		3.01		Timiș		6.—	4.14	1 42	8.28	
	5.10	1 11		3 31		Predeal		5.11	3.32	1.12	8 01	
	12.00	8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.		9.15	8.35	3.15	

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoșu		7.03	1.58	7.43	12.32
4 07	9.37	4.37	10.23		Cipĕu		6.24	1.19	6.55	11.43
5 07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oșorheiu	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	10 —
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.49	3.25	8:25

Ghirișŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11 —	4.—	10.21	Ghiriș	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.41	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4 45	11.34	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	9.34	3.39	6.20	12.35
3.57	6 35	1.03	8.50		Ocna		8.11	2 01	5.12	11.01
4.19	7.01	1.25	9.15	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	1 31	4 49	10.30
4 36	în tótă Marţa și Vinerea		1.46	pl.		sos.	7.28	în tótă Marţa și Vinerea		8.33
6.16			3.31		Avrig		6.02			6.54
8.42			6.08	sos.	Făgăraș	pl.	3.28			4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zêrneștĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	Brașov	7.36	1.29
10 28	6.36	Zêrneștĭ	6.06	12.05

Mureș-Ludoș — Bistriţa

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vineré circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa comunică	Ţagu-Budatelicŭ	Crcolă numai Marţa	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8 33	3.02		Leciuta		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Măghiăroș		2.01	6 52
9.59	4 55		Bistriţa		1.16	5.55

(Numai Luni a comunică)

Arad — Timișóra

6.20	11.30	5.	Aradu	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timișóra	8.20	1.12	8.15
1.26	7 38	12.33	Segedin	5.—		5.59

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	1.36	pl.	Sibiiu	sos.	7.10	9.20
5.43	1.49	„	Selemberk	„	6.57	9 07
6.06	2.12	„	Cisnădie	pl	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra	9.51	5.32
4.14	11.48	Hașfaleu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.